

काठिन्यस्तरः
200-299

द्वैतवेदान्तः शास्त्रि-पाठ्यक्रमः
IV SEMESTER

श्रेयोङ्काः - 4
होराः - 60

DSCC 13 - ब्रह्ममीमांसाशास्त्रे फलाध्यायः

पाठ्यक्रमस्य उद्देश्यानि (Course Objectives)

- ब्रह्ममीमांसाशास्त्रस्य सामान्यपरिचयः।
- अनुबन्धचतुष्टयनिरूपणं समर्थनञ्च।
- ब्रह्ममीमांसाशास्त्रीयफलाध्यायस्य बोधनम्।
- फलाध्यायगतचतुर्णां पादानां विषयभेदेन बोधनम्।

अधिगमस्य परिणामाः (Learning Outcomes):

अस्य पाठ्यक्रमस्य अध्ययनानन्तरं छात्राः :-

- ब्रह्मजिज्ञासायाः फलं कीदृशमिति ज्ञास्यन्ति ।
- संसाररूपबन्धकारणानां कर्मणांक्षयः कथं भवतीति ज्ञातुं समर्था भविष्यन्ति ।
- देवानां मनुष्योत्तमानाञ्च मोक्षक्रमेव्यत्यासः कः इति, मोक्षमार्गञ्चज्ञास्यन्ति ।
- मुक्तानांभोगेसायुज्यादिप्रकारेण भेदंज्ञास्यन्ति।

श्रेयोङ्क-प्रारूपम् (Credit Framework)

पाठ्यक्रमकूटाङ्कः Course Code	पाठ्यक्रमशीर्षकः Course Title	पाठ्यक्रमस्य श्रेयोङ्कविभाजनम् Credit Distribution of the Course			श्रेयोङ्काः Credits
		व्याख्यानम् Lecture	अनुशिक्षणम् Tutorial	प्रशिक्षणम्/अभ्यासः Practical/Practice	
DSCC 13	ब्रह्ममीमांसाशास्त्रे फलाध्यायः	04	0	0	04

पाठ्यक्रमविवरणम्

अन्विति: १.

श्रेयोङ्कः 1

कर्मक्षयनिरूपणम्

- श्रवणादीनाम् आवृत्तिः कर्तव्या
- उपासनायाः स्वरूपम्
- ज्ञानमेव कर्मक्षयसाधनम्
- कर्मक्षयप्रकारनिरूपणम्

अन्विति: २.

श्रेयोङ्कः 1

उत्क्रान्तिनिरूपणम्

- लयोत्क्रमणयोः भेदः
- देवानां लयक्रमः
- चतुर्मुखद्वारा परमात्मप्राप्तिः
- मुक्ताः परमात्माधीनाः
- लक्ष्म्याः लयः नास्ति
- मनुष्योत्तमानां उत्क्रमणक्रमः

अन्विति: ३.

श्रेयोङ्कः 1

मार्गनिरूपणम्

- अर्चिरादिमार्गः
- लयमार्गः
- मुख्यवायुद्वारा ब्रह्मप्राप्तिः
- प्रतीकालम्बनाप्रतीकालम्बनानां भेदः

अन्विति: ४.

श्रेयोङ्कः 1

भोगनिरूपणम्

- यथेष्टभोगः यथासङ्कल्पभोगः
- सामीप्यभोगः
- सायुज्यभोगः
- स्वयोग्यतानुसारं भोगः

निर्धारितग्रन्थाः (Essential/Recommended Readings/Texts)

1. श्रीराघवेन्द्रयतिविरचिता तन्त्रदीपिका (फलाध्यायः)

सहायकग्रन्थाः (Additional Readings :)

1. श्रीराघवेन्द्रयतिविरचिता तन्त्रदीपिका by Prof. D. Prahlada Achar
2. श्रीराघवेन्द्रयतिविरचिता तत्त्वमञ्जरी by Prof. K.T. Pandurangi

3. श्रीमद्ब्रह्मसूत्रभाष्यम् –Published by Dvaita Vedanta foundation Bangalore
4. श्रीमद्ब्रह्मसूत्रभाष्यम् –Published by Raghavendra Pratishthana Dharawad
5. श्रीमद्ब्रह्मसूत्रभाष्यम् –Published by PPSM Bangalore.

परीक्षापद्धति: माध्यमश्च (Examination Scheme and Mode)

(क) परीक्षाद्वारा बाह्यमूल्याङ्कनम् -

1. वैकल्पिकप्रश्नोत्तराणि, 2. एकेन वाक्येन उत्तरलेखनम्, 3. लघूत्तरीयप्रश्नाः, 4. दीर्घोत्तरप्रश्नाः।

(ख) आन्तरिकमूल्याङ्कनम् -

अधोलिखितेषु कानिचित् चत्वारि आश्रित्य मूल्याङ्कनं विधेयम्-

1. कार्यशालासु भागग्रहणम्।
2. प्रदत्तकार्यलेखनम्।
3. पाठ्यविषयाधारेण चलच्चित्रनिर्माणम्।
4. शास्त्रसंजीवनीकार्यक्रमे भागग्रहणम्।
5. वाग्वर्धिनीसभायाम् अधीतविषयप्रस्तुतिः।

काठिन्यस्तरः
200-299

द्वैतवेदान्तः शास्त्रि-पाठ्यक्रमः
IV SEMESTER
DSCC 14 - द्वैतवेदान्तेतिहासः

श्रेयोङ्काः - 4
होराः - 60

पाठ्यक्रमस्य उद्देश्यानि (Course Objectives)

- द्वैतवेदान्ताविर्भावादिकस्य बोधनम्
- मध्वाचार्याणां ऐतिहासिकदृष्ट्या चरित्रकथनम्
- माध्वमतप्रवर्तकानां प्रधानाचार्याणां चरित्रकथनम्
- माध्वसिद्धान्तस्थापनाय प्रवृत्तानां ग्रन्थरत्नानां विश्लेषणम्

अधिगमस्य परिणामाः (Learning Outcomes):

अस्य पाठ्यक्रमस्य अध्ययनानन्तरं छात्राः :-

- द्वैतवेदान्तस्य समग्रं ऐतिहासिकपरिचयं प्राप्स्यन्ति ।
- द्वैतवेदान्तप्रतिष्ठापनाचार्याणां मध्वाचार्याणां समग्रपरिचयं प्राप्स्यन्ति ।
- द्वैतवेदान्तपरम्परायाः वृद्धिः कथं कैः जातेति ज्ञास्यन्ति ।
- द्वैतवेदान्तप्रमुखग्रन्थानां स्थूलं परिचयं प्राप्स्यन्ति ।

श्रेयोङ्क-प्रारूपम् (Credit Framework)

पाठ्यक्रमकूटाङ्कः Course Code	पाठ्यक्रमशीर्षकः Course Title	पाठ्यक्रमस्य श्रेयोङ्कविभाजनम् Credit Distribution of the Course			श्रेयोङ्काः Credits
		व्याख्यानम् Lecture	अनुशिक्षणम् Tutorial	प्रशिक्षणम्/अभ्यासः Practical/Practice	
DSCC 14	द्वैतवेदान्तेतिहासः	04	0	0	04

पाठ्यक्रमविवरणम्

अन्विति: १.

श्रेयोङ्क: 1

मध्वाचार्याः तेषां जीवनचरित्रम्

- मध्वाचार्याणां कृतयः
- मध्वाचार्याणां साक्षाच्छिष्याः
- तेषां जीवनं तथा कृतयः

अन्विति: २.

श्रेयोङ्क: 1

श्रीमज्जयतीर्थाः

- श्रीमज्जयतीर्थानां जीवनचरित्रम्
- श्रीमज्जयतीर्थानां टीकाग्रन्थानां परिचयः
- श्रीमज्जयतीर्थानां स्वतन्त्रग्रन्थानां परिचयः
- श्रीमज्जयतीर्थानां शिष्याः

अन्विति: ३.

श्रेयोङ्क: 1

प्राचीनग्रन्थकाराः

- विष्णुदासाचार्याद्याः तेषां कालः कृतयश्च
- विजयीन्द्रतीर्थाः तेषां देशकालकृतयः
- व्यासतीर्थाः तेषां देशकालकृतयः
- व्यासत्रयं तथा तद्व्याख्यापरम्परा

अन्विति: ४.

श्रेयोङ्क: 1

प्रसिद्धाः टिप्पणिकाराः

- वादिराजतीर्थाः तेषां देशकालकृतयः
- राघवेन्द्रतीर्थाः तेषां देशकालकृतयः
- अन्ये माध्वपरम्परागताः कृतिकाराः
- हरिदासपरम्परा

निर्धारितग्रन्थाः (Essential/Recommended Readings/Texts)

1. आधारग्रन्थः वेदान्तसारसङ्ग्रहः प्रो.एस्.के.सेनापति. के.सं.विश्वविद्यालयः

सहायकग्रन्थाः (Additional Readings :)

1. नारायणपण्डिताचार्यकृतः श्रीमध्वविजयः
2. व्यासतीर्थचरितम् - डा. नारायणः केन्द्रसाहित्य अकादमि नवदेहली
3. विभिन्नद्वैतवेदान्तग्रन्थानाम् उपोद्धातभागः

परीक्षापद्धति: माध्यमश्च (Examination Scheme and Mode)

(क) परीक्षाद्वारा बाह्यमूल्याङ्कनम् -

1. वैकल्पिकप्रश्नोत्तराणि, 2. एकेन वाक्येन उत्तरलेखनम्, 3. लघूत्तरीयप्रश्नाः, 4. दीर्घोत्तरप्रश्नाः।

(ख) आन्तरिकमूल्याङ्कनम् -

अधोलिखितेषु कानिचित् चत्वारि आश्रित्य मूल्याङ्कनं विधेयम्-

1. कार्यशालासु भागग्रहणम्।
2. प्रदत्तकार्यलेखनम्।
3. पाठ्यविषयाधारेण चलच्चित्रनिर्माणम्।
4. शास्त्रसंजीवनीकार्यक्रमे भागग्रहणम्।
5. वाग्वर्धिनीसभायाम् अधीतविषयप्रस्तुतिः।

काठिन्यस्तरः
200-299

द्वैतवेदान्तः शास्त्रि-पाठ्यक्रमः
IV SEMESTER

श्रेयोङ्काः - 4
होराः - 60

DSCC 15 - विशिष्टाद्वैत-द्वैत-अक्षरपुरुषोत्तमदर्शनानां परिचयः

पाठ्यक्रमस्य उद्देश्यानि (Course Objectives)

- अद्वैतेतरवेदान्तानां परिचयः
- विशिष्टाद्वैत-द्वैत-अक्षरपुरुषोत्तमवेदान्तस्य प्रमेयादिविचाराणां बोधनम् ।
- अन्यवेदान्तानां तुलनात्मकमध्ययनम् ।
- वेदान्तसम्प्रदायानां वैशिष्ट्यबोधनम् ।
- कर्मज्ञानजीवेश्वरादीनां स्वरूपावगमनम्

अधिगमस्य परिणामाः (Learning Outcomes):

अस्य पाठ्यक्रमस्य अध्ययनानन्तरं छात्राः :-

- वेदान्तसम्प्रदायानां समग्रं परिचयं प्राप्य स्वोचितसम्प्रदाये गभीराध्ययनं कर्तुं प्रभवन्ति ।
- तत्त्वशास्त्रे संशोधनं कर्तुं सामर्थ्यमायाति ।
- जगतः विषये नूतना दृष्टिः प्राप्यते ।
- युक्तिकौशलं चिन्तनकौशलं च वर्धते ।
- ब्रह्मविद्याफलं किमिति वर्णयितुं शक्नुवन्ति ।

श्रेयोङ्क-प्रारूपम् (Credit Framework)

पाठ्यक्रमकूटाङ्कः Course Code	पाठ्यक्रमशीर्षकः Course Title	पाठ्यक्रमस्य श्रेयोङ्कविभाजनम् Credit Distribution of the Course			श्रेयोङ्काः Credits
		व्याख्यानम् Lecture	अनुशिक्षणम् Tutorial	प्रशिक्षणम्/अभ्यासः Practical/Practice	
DSCC 15	विशिष्टाद्वैत-द्वैत- अक्षरपुरुषोत्तमदर्शनानां परिचयः	04	0	0	04

पाठ्यक्रमविवरणम्

अन्विति: १.

श्रेयोङ्क: 1

1. विशिष्टाद्वैतदर्शनम्

- जीव-ईश्वर-प्रपञ्च-बन्ध-मोक्षविचाराः
- प्रमाणानि
- आचार्यपरम्परा

अन्विति: २.

श्रेयोङ्क: 1

2. द्वैतदर्शनम्

- जीव-ईश्वर-प्रपञ्च-बन्ध-मोक्षविचाराः
- प्रमाणानि,
- आचार्यपरम्परा

अन्विति: ३.

श्रेयोङ्क: 1

3. अक्षरपुरुषोत्तमदर्शनम्

- जीव-ईश्वर-प्रपञ्च-बन्ध-मोक्षविचाराः
- प्रमाणानि,
- आचार्यपरम्परा

अन्विति: ४.

श्रेयोङ्क: 1

- वल्लभ-रामानन्द-निम्बार्क-गौडीयदर्शनानां सङ्क्षेपेण प्रतिपाद्यविचाराः

निर्धारितग्रन्थाः (Essential/Recommended Readings/Texts)

1. यतीन्द्रमतदीपिका- श्रीनिवास आचार्य -चौखम्बा सुरभारतीप्रकाशनम् – नवदेहली
2. वेदान्तकारिकावली – बुच्चि वेङ्कटाचार्यः – अड्यार् ग्रन्थालयः- चेन्नै
3. पदार्थसङ्ग्रहः – वेदगर्भपद्मनाभसूरी- द्वैतवेदान्तप्रतिष्ठानम् – बेङ्गलूरु
4. भारतीय दर्शन की चिन्तनधारा – प्रो. राममूर्ति शर्मा – चौखम्बा प्रकाशनम् – देहली
5. सिद्धान्तसुधा – स्वामी साधु भद्रेशदासः -
6. प्रमेयरत्नार्णव – बालकृष्ण भट्टाचार्य – Vallabhacharya Trust – Mandavi kacha

सहायकग्रन्थाः (Additional Readings :)

1. Yatindra mata Deepika Shrinivas Acharya – Ramakrishna math, Chennai
2. पदार्थविवेकः – शेषचन्द्रिकाचार्यः – व्यासतीर्थप्रतिष्ठानम् - मैसूरु
3. Philosophy of Madhwacharya – B.N.K. Sharma, Motilal Banarasi das, Varanasi
4. सर्ववेदान्तसङ्ग्रहः – प्रो. सुकान्त कुमार सेनापतिः – केन्द्रीय संस्कृत विश्वविद्यालयः
5. सर्वदर्शनसङ्ग्रहः – श्रीमाधवाचार्यः

परीक्षापद्धतिः माध्यमश्च (Examination Scheme and Mode)

(क) परीक्षाद्वारा बाह्यमूल्याङ्कनम् -

1. वैकल्पिकप्रश्नोत्तराणि, 2. एकेन वाक्येन उत्तरलेखनम्, 3. लघूत्तरीयप्रश्नाः, 4. दीर्घोत्तरप्रश्नाः।

(ख) आन्तरिकमूल्याङ्कनम् -

अधोलिखितेषु कानिचित् चत्वारि आश्रित्य मूल्याङ्कनं विधेयम्-

1. कार्यशालासु भागग्रहणम् ।
2. प्रदत्तकार्यलेखनम् ।
3. पाठ्यविषयाधारेण चलच्चित्रनिर्माणम् ।
4. शास्त्रसंजीवनीकार्यक्रमे भागग्रहणम् ।
5. वाग्वर्धिनीसभायाम् अधीतविषयप्रस्तुतिः ।